

22 oktober 2023 (29ste zondag van het jaar)

Kiran Joy o.p.

Is het geoorloofd om belasting te betalen aan de keizer of niet?

In het evangelie van vandaag hebben we twee partijen: de partij van God en de partij van de mens, en deze twee partijen staan hier samen tegenover Jezus. Aan de ene kant staat de groep vrome Farizeeën, standvastig in hun religieuze overtuigingen, die weigert belasting te betalen aan de keizer en verklaart trouw te zijn aan God als hun enige soeverein. Aan de andere kant staan de meer pragmatische Herodianen, die ervoor pleiten om zich aan te passen aan de heersende omstandigheden en de belastingen te betalen die door de Romeinse heersers worden opgelegd. Twee partijen en Jezus in het midden. Zo was het toen en zo is het nu nog steeds. Aan de ene kant zijn er mensen die religieuze toewijding voorop stellen, soms met verwaarlozing van hun medemens, en aan de andere kant zijn er mensen die een meer seculiere, utilitaire benadering omarmen, soms ten koste van hun spirituele verbondenheid.

Deze twee partijen vragen zich nu af: zal Jezus beslissen of we belasting moeten betalen of niet? Ze hebben hem een politieke vraag voorgelegd. Zal Hij hen nu een politiek antwoord geven? Nee, dat zal Hij niet. Wat Jezus doet, is door het politieke onderscheid heen naar het religieuze verschil doorstoten, dat religieuze verschil dat er is tussen Hem en zijn beide

tegenstanders. Want deze beide tegenstanders zijn politieke tegenstanders van elkaar, voor en tegen Romeinen, maar deze tegenstand wordt gemotiveerd door een gemeenschappelijke kijk op het leven, en die kijk op het leven is “óf voor God en tegen de mens, óf voor de mens en tegen God.”

Dus de vraag of het toegestaan is om belasting te betalen aan de keizer of niet, betekent voor hen: moeten we ons menselijk leven op aarde inrichten ten koste van God, of moeten we Gods bevel door dik en dun opvolgen ten koste van de mensen? Eigenlijk is het een religieuze vraag verpakt in politiek. Daarom geeft Jezus geen politiek antwoord, maar een religieus antwoord. Geen belasting of wel belasting, God of de mens? Zijn antwoord is : “*Geef aan de keizer wat de keizer toekomt, en aan God wat aan God toekomt.*”

Op de keuze : God of mens, zegt Jezus: geef ieder wat hem toekomt. Dit lijkt geen antwoord, maar een ontwijking. Wisten de Farizeeën en de Herodianen daarmee of ze belasting moesten betalen of niet? Nee, dat weten ze niet met dit antwoord. Maar ze krijgen wel antwoord op een vraag waar ze zich niet bewust van zijn, maar die door Jezus' antwoord wel bewust wordt gemaakt - de vraag die verborgen ligt onder hun politieke vraag - namelijk of ze God en mens tegen elkaar mogen uitspelen. Nee, zegt Jezus, die twee moogt ge niet tegen elkaar uitspelen. Kiest ge voor God, dan kiest ge ook voor de mens, want God zelf kiest voor de mens. Doet ge mensen te kort, dan doet ge God te kort. Doet ge God onrecht, dan doet ge de mensen onrecht. Jezus kiest niet tussen God en mens, Hij verenigt God en mens; Hij verzoent in plaats van te polariseren.

Ik geloof dat verzoening van groot belang is op deze Missiezondag. Als God en de mens niet tegen elkaar uitgespeeld mogen worden, gaat 'zending' of 'missie' dan niet in de eerste plaats over het voeden van het beeld van God waar het afwezig is en het versterken ervan waar het al bestaat? Zolang deze verzoening tussen God en de mensheid onvolledig blijft, zal de behoefte aan missionarissen blijven bestaan, of het nu dicht

bij huis is of in verre landen. Deze zendingszondag nodigt ons uit om deel te nemen aan de eeuwige missie van het verzoenen van wat soms schijnbaar verdeeld is. Om grenzen te doorbreken, om de stroom van licht en leven dóór te geven. Om onze God handen en voeten te geven en een menselijk hart. Door dit te doen vervullen we onze plicht tegenover zowel God als de mensheid, want alleen wij mensen kunnen echt "aan God geven wat aan God toekomt". Amen.